Published and distributed under permit (No. 751), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ   РІК XXX.   Число 121.   Джерзи Ситі, Н. Дж., пятниця, 26. мая, 1922.   VOL. XXX.   No. 121.   Jersey City, N. J., Friday, May 26, 1922.   THREE CENTS

ПОЗИЧКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ВЖЕ КІНЧИТЬСЯ!

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ І ГРОМАДЯНИ, ПОДБАЙТЕ В СІЙ ОСТАННІЙ ХВИЛІ, ЩОБИ ПОЗИЧКА УВІНЧАЛАСЬ ПОВНИМ УСПІХОМ!

БЛИЗАРД ЗІЗНАЄ У ВЛАСНІЙ ОБОРОНІ

ЧАРЛСТАВН, Вест Верджінія, 24. мая. — На росправі проти Віліема Близарда, юнійного провідника та першого з цілого ряду обжалованих за збройний похід майнерів на повіт Логен у вересню минувшого року, виступав яко свідок самий обжалований.

Він перечив обжалованню державної прокураторії, буцімто він помагав організувати або проводив походови, а затвердив, що він прийшов в округ під военним правом, щоби довести до порядку та закінення походу. Він казав, що в кождій своїй промові до майнерів він закликав їх зложити оружа в руки наближаючихся федеральних війск. Коли федеральні війска надійшли, він ужив усіх заходів, щоби майнери розійшлися домів.

На нинішній росправі зізнавала теж жінка Віліема Близарда, росповідаючи, коли її муж покинув дім; в той спосіб оборона старалася збити закиди, немовби Близард занимався організацією збройного походу. Зізнавав теж Филип Морей з Питсбурга, віцепрезидент межинародної майнерської юнії, росповідаючи про свої зусилля коло задержання походу майнерів та про свої конференції з юнійними провідниками та командантами федеральних війск.

ОБНИЖАЮТЬ ПЕРЕВОЗОВУ ТАРИФУ

ВАШІНГТОН, 24. мая. — Комісія Межистейтової Торговлі видала нині зарядженє, котрим обнижає перевозову тарифу на американських зелізницях о 10 процент.

Знижка малаби обовязувати від 1. липня сього року, а представники зелізниць мають заявити до 31. мая свою опінію про неї.

Покищо представники ріжних зелізничих підприємств приватно висловлювалися проти знижки, признаючи її за далеко йдучою. Томас Кенеді, предсідатель комітету важення при майнерській юнії, заявив, що нова перевозова тарифа буде мати певний вплив на ціну вугля, бо вона обнижає ціну тони вугля о 31 цент.

ОСТРІ ВИПАДИ ПРОТИ МІНІСТРА СУДІВНИЦТВА

ВАШІНГТОН, 24. мая. — Сенатор Каревей з Аркензо виступив в сенаті з острими випадами проти міністра судівництва Догерті, закидуючи йому брехливе очернюванне своїх підурядників, котрих він примушував резигнувати, як вони не хотіли слухати сліпо його росказів.

СПРАВА БОМБОВОГО ЗАМАХУ В КОЛАМБАС

КОЛАБАС, Джорджія, 24. мая. — Відбувшіся тут великі збори горожан міста Коламбас постановили візвати власти не щадити ніяких зусиль ні коштів, щоби відкрити виновників, котрі підложили були бомбу під дім міського мейора. Горожани заявили навіть готовість поносити тягарі специяльних податків, колиб такі були потрібні для піймання злочинців. Організація Ку-Клукс-Клен вислала заяву, що вона осуджує замах та не має з ним нічого спільного, а на пійманнє виновників дає 2,000 долярів.

З РОСПРАВИ ПРОТИ СТЕЙТОВОГО ҐУБЕРНАТОРА

ВОКЕҐЕН, Илинойс, 24. мая. — На росправі проти стейтового ґубернатора Лена Смола, обжалованого за спроневіренне державних гроший на власну користь, малощо не прийшло нині до страйку лави присяжних суддів.

Небувале зірванне суду грозило через зовсім благу причину: присяжні судді поскаржилися, що бейлифи (судові приставн, комісарі), оба вже підстарші люди, не дозваляють їм сидіти допізна вечером і кажуть їм іти спати о 9. годині. Присяжні судді зажадали усунення старих комісарів та настановлення молодих людий, які моглиб довше сидіти зі суддями. Рівночасно бейлифи внесли до судді зажаленнє на присяжних суддів за те, що вони насміхаються з бейлифів, як вони не можуть іти так скоро, як молоді присяжні судді. Суддя відбув в тій справі конференцію з шерифом, але сей не міг найти молодого комісаря; всетаки він пообіцяв се зробити в найблизчій будучности.

Присяжні судді нарікали теж, що їх замикають на ніч в комнаті на третім поверсі, котрий не має драбин на випадок огню. Шериф мусів купити шнури й привязати їх до вікон.

ЩЕ ОДНА БОМБА ПРОТИ КОПАЛНІ ВУГЛЯ

ЧАРЛСТАВН, Вест Верджінія, 24. мая. — Хтось підложив динаміт під електровню в Елбертон і знищив її вибухом так, що через се дванайцять копалень вугля не дістане електрики й буде мусіти перервати роботу.

Поліція з гончими собаками почала слідити за виновниками замаху.

ЗНОВ ПОМИЛУВАНО ВОЄННИХ ВИНОВНИКІВ.

ВАШІНГТОН, 23. мая. — Департамент справедливости подає до публичного відома, що президент Гардинґ помилував знов трох людий, засуджених за военні переступства. Є ними Йосиф Ґордон, Альберт Веде та Ґ. Бовм

Перший з них стояв в звязи з противоєнною агітацією, веденою Промисловими Робітниками-Світа (Ай Доблю Доблю), а два другі мали старалися довести до революції в індійськім царстві в Азії. Першого засуджено було на десять літ вязниці та 20,000 долярів гривни, а двох других на три роки і на 13,000 долярів кари кождого.

В помилуванню сих трох виновників говориться, що вони показали належите розуміннє законів Злучених Держав.

СМЕРТЬ ПЯТИ ЛЮДИЙ В КАНАЛІ.

МІЛУОКІ, Вискансин, 24. мая. — Трох міських огневих сторожів та двох тунеливих робітників погибло нині в уличнім каналі, наслідком ґазу та електрики.

Д. Шлек спустився перший в шахту, 52 стопи глибоку, щоби направити там електричні проводи. Коли він не дав умовленого сиґналу по 20 мінутах побуту в земли, один зі стоячих на горі робітників пішов добровільно глядати за ним. Однак і він не дав по собі ніякого знаку життя. Тоді заалярмовано огневу сторожу й сі переконалися, що помпа, якою втискають воздух під землю для працюючих там робітників, попсулася і через те вода та ґаз наповнили шахту. На біду, ґаз був утрийний і від нього кождий робітник умлівав. Треба було взяти зі собою ґазові маски. Але й се показалося ще не вистарчаючим, бо електричні проводи були зірвані і кождому грозила смерть від електричного току. Від нього й померли три перші пожарні сторожі, що заосмотрені в ґазову маску, спустилися під землю. Шістьох других пожарних сторожів спустило в яму, щоби їх ратувати. Електричний ток тимчасом задержано, все таки вони лишень з трудом добули на верха землі трупи двох робітників та трох пожарних сторожів. Ратуючі сторожі мало самі не погибли від ґазу.

БАТЬКА ПІДОЗРІВАЮТЬ ЗА УБИЙСТВО ДИТИНИ

Кілька днів тому назад Ґенрі Шмай, німецький фармер з Такертон, Ню Джерзі, повідомив був поліцію, що з його дому пропав його 11-літний хлопчина, теж Ґенрі на імя. Поліція розвела зараз широкі пошукування за дитиною, котра, як поліція догадувалася на основі поданих батьком фактів, певно втекла з дому в світ, щоби уникнути тілесної кари від батька. Прийшовши зі школи пізнійше, як звичайно, і допитуваний батьком за причину свого опізнення, хлопчина почав вибріхуватися, і доперва по довших запитуваниях признався батькови, що його лишила вчителька по школі зате, що він вкрав від батька великий кишенковий ніж та грозив ним одній школярці. Учителька, як казав хлопчина, мала загрозити хлопчині висланнем до школи поправи („реформ скул"), що батько признав це злим пляном. Після сього батько казав йому перебратись, а він самий надумувався, як покарати хлопчину. Тимчасом дитина пропала без сліду. До сих зізнань батька мати додала лише те, що батько справді побив хлопця і що він доперва потім пропав без вісти. Вона признала теж, що хлопчина заховувався дуже зле й частенько заслугував на острі кари.

В кілька днів по зникненню хлопця один нюйорський ґазетяр, плаваючи в лодці по озері Поґатконґ, найшов тіло хлопчини, занурене в трох стопах води серед шувару. Зараз за ним плив судовий лікар („коронер") і він сейчас добув тіло. Тіло мало лежати в такий спосіб, що поліція почала підозрівати, що хлопець не втопився але був зложений там уже по смерти. Підозрінне за убийство впало на батька і поліція його арештувала як підозреного убийника. На другий день двох лікарів зробило секцію тіла, але не могли потвердити підозріння поліції. Мимо сього батька задержано в тюрмі, бо поліція каже, що в найліпшім разі він посеред своїми побоями причинився посередно до того, що хлопець втопився.

СВЯЩЕНИК ПОСТРІЛИВСЯ ПРИПАДКОВО.

О. Михайло Фелан, 80-літний парох римської-католицької церкви на 125-ій улиці в Ню Йорку, пострілився небезпечно старим револьвером, що лежав в нього довгий час без ужитку. У вівторок коли о. Фелан оглядав його на всі боки, револьвер вистрілив і поцілив властителя в груди під саме серце. Фелана відставлено в небезпечнім стані до шпиталю.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ЗЇЗД.

III Український Студентский Зїзд відбудеться в червні с. р. в Празі, столиці Чехословаччини. Його метою буде обєднати всі українські студентські громади в один союз. Заступлене буде все українське студентство, яке вважає своїм ідеалом незалежну соборну Україну, без ріжниці соціяльно-політичних переконань. Зїзд обчислений на 6 днів. Між іншим будуть прочитані такі реферати: 1.—Студенство в політичному минулому українського народу. 2.—Сучасне політичне становище українського народу і студенство. 3.—Ідеольоґія українського студентства. 4.—Українська висша школа. 5.—Українська студентська преса. 6. — Орґанізація Всеукраїнського Студентського Союза. 7.—Взаємовідносини українського студенства з чужоземними студентськими орґанізаціями. 8.—Інформаційний звіт. 9.—Економічний стан українського студенства й орґанізація економічної самодопомоги. 10.—Жіноче питаннє й українське студенство. 11.—Тілесне вихованнє.

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО СХІДНО-ГАЛИЦЬКУ СПРАВУ.

Італійська преса живо відгукнулася в нашій справі. Навіть римський „Коріере діпломатіко е консоляре" з 20. IV. помістив дві величезні статті (політичну й економічну) про необхідність вирішення східно-галицького питання. Ґенуенські часописи: „Каффаро" з 20. IV., інтервю з головою нашої делеґації д-ром К. Левицьким і з 23. IV. „Іль. Мондо" з 23. IV., „Іль Ціттадіно" з 23. IV., „Іль Ляворо" з 23. IV., „Іль Секоло" з 23. IV. принесли дуже прихильні для нашої справи статті.

КІЛЬКОХ УКРАЇНЦІВ У ВІДНІ ОБКИДАЛО ПОЛЬСЬКОГО МІНІСТРА СКІРМУНТА ГНИЛИМИ ЯЙЦЯМИ

ВІДЕНЬ, 24. мая. — Вчера вечером обкидано польського міністра заграничних справ Константина Скірмунта гнилими яйцями вчасі, як він ішов на принятте, яке він уладив для тутешніх представників заграничної преси.

Закидано його смердячими яйцями так сильно, що його лице було побите, а парадне одінне цілком знищене.

Арештовано трох виновників. Показалось, що се бувші українські офіцири. Запричину нападу на польського міністра подали вони „українську пімсту за польську неволю".

Австрійський премієр Йоган Шобер явився опісля у міністра Скірмунта, щоб висловити йому своє співчуттє.

СКІРМУНТА ОБКИДАЛИ ҐНИЛИМИ ЯЙЦЯМИ ОФІЦИРИ З АРМІЇ ПЕТЛЮРИ

ВІДЕНЬ, 24. мая. — Польського міністра заграничних справ Константина Скірмунта обкидали ґнилими яйцями вчера вечером в готелі „Імперіяль" три українські офіцири з армії Петлюри.

Поліція їх арештувала. На поліції офіцири заявили, що вони хотіли запротестувати проти польської політики супроти України.

Скірмунт був у Відні в дорозі з Ґенуї до Варшави. У Відні задержався головно для переговорів з австрійським правительством у справі заключення австрійсько-польського торговельного договору.

АВСТРІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО УСТУПИЛО

ВІДЕНЬ, 24. мая. — Нині уступив австрійський міністерський кабінет під проводом премієра Йогана Шобера. Причиною уступлення є се, що австрійський парлямент ухвалив обмежити кредити правительства.

ІТАЛІЙСЬКО-РОСІЙСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР

ҐЕНУЯ, Італія, 24. мая. — Нині пополудні підписано в королівській палаті торговельний договір між Італією і совєтською Росією.

Перша часть договору обіймає усі питання про італійсько-російські торговельні відносини; друга часть питання морського перевозу; третя часть подаю концесії, які Росія обіцює Італіянцям для визискання російських природних скарбів.

Договір має увійти в життє 26. червня с. р., коли і другі держави мають порозумітися з совєтською Росією.

ЗАПЕРЕЧЕННЄ ВІСТКИ ПРО РЕВОЛЮЦІЮ В БОЛГАРІЇ

ПАРИЖ, 24. мая. — Тутешнє болгарське посольство оголосило запереченнє вістки про революцію в Болгарії і про утечу короля Бориса.

СПЕКА В ЕВРОПІ

ЛОНДОН, 24. мая. — Минулої пятниці, 19. с. м., зачалася тут страшна спека, яка ще має потривати кілька днів. Термометер показував нині 126 степенів Фаренгайта.

ПАРИЖ, 24. мая. — Нині термометер показував тут 94 степені Фаренгайта. Такої спеки Париж не тямить від 116 літ.

Спека найшла на цілу Західну Европу.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 24. мая. — В деяких сторонах гір Альп термометер показував 90 степенів Фаренгайта. Такої спеки не було тут в маю від 90 літ.

Сніги і леди гірські топляться і заливають долини.

НАЛАЗ ВОШИЙ НА РОСІЮ

ПРАГА, столиця Чехословаччини, 9. мая. — Еміґранти з Росії оповідають, що в Росії ширится вошивість в лячний спосіб. Кажуть, що нема дому ні родини, де не було би великої маси воший. Воші розмножились наслідком бруду. Люди не мають ні одіння, ні білля, ні топлива, щоб загріти воду до купелі або прання, ані мила, ані навіть жадних середників, кромі пальців, для нищення сеї мерзоти.

Подорожні набираються воший в готелях, ресторанах, зелізницях, театрах, а навіть на придорожних лавках.

Дійшло до того, що воші обсіли навіть шпиталі і лікарні.

Наслідком того страшного налазу воший на Росію ширяться дуже всякі прояви тифу, який власне розносять воші.

Большевицький уряд зачав війну з вощами, оголошуючи „тижні нищення воший", але се малощо може помогти.

Треба цілих років для вичищення Росії з вошивости, але се можливе тільки тоді, як відносини в Росії будуть поправлятись а не погіршатись, як се було досі.

Покищо вошивий Росіянин може очиститись із сеї погані лише тоді, як перейде советську границю і найдеться поза межами „комуністичного раю".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сіти і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬЩА БОЇТЬСЯ НІМЕЦЬКО-РОСІЙСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ.

Львівський польський дневник „Курер львовскі" помістив у виданню з 3. с. м. статтю з приводу німецько-російського договору п. з. „Атак на Польщу", яка звучить:

„Сам факт німецько-російського порозуміння є смертельною небезпекою для Польщі, бо ПРИ НІМЕЦЬКО-РОСІЙСЬКІМ АЛІЯНСІ НЕМА МІСЦЯ НА НЕЗАЛЕЖНУ ПОЛЬСЬКУ ДЕРЖАВУ. Головно вчасі відбудови Росії, в чому найбільшу ролю буде грати Німеччина, Польща буде трактована як зайва баріера, яку треба чимскорше усунути. Знаючи психольоґію большевиків, котрі люблять оперувати таємними клявзулями і протоколами, можна напевно твердити, що якийсь німецько-російський військовий договір істнує і є він безпосередно звернений проти Польщі.

„На небезпеку, яка грозить істнованню Польщі, вказує також міжнародня ситуація, що витворилася в Ґенуї в теперішній момент. Большевики розпочали наступ на Польщу на цілій лінії і то так в Ґенуї, як і в Варшаві. Свідчать про се ноти Чічеріна до Скірмунта, — ноти ароґантські, аґресивні, в яких визначну роль грає славний вже на весь світ риський протокол, підписаний Иодком і Чічеріном.

„У Варшаві большевики квестіонують приналежність Виленщини до Польщі та провокують до війни своїм поведеннем.

„Рівночасно большевики і Німці замовили собі до Ґенуї цілий ряд делеґацій, — себто делеґацію литовську, білоруську, східно-українську і німецьку, яких завданнем є підкопуванне границь Польщі в опінії світа. Ся гра є незвичайно спритно обдумана і зорґанізована, — а все те відбувається безперечно на команду Берліна. Німецько-російський заговір є ясний.

„А як супроти того заховується Европа? Франція є відокремленою і в постійній дефензиві. Голова французької делеґації Барту не дає собі ради і все жде на інструкції з Парижа; президент Пуанкаре боїться приїхати до Ґенуї, щоб не перевернутись так, як перевернувся Бріян.

„Італія підпирає Німців і большевиків та облекшує їм ситуацію. Підносить престіж советів в опінії світа, бо як інакше назвати сніданне італійського короля і ґенуенського архієпископа разом з Чічеріном і Раковським?

„Одначе найбільш цікаве є поведенне головного аранжера і вожда ґенуенської конференції Лойда Джорджа. Чого хоче сей чоловік? Хоче вратувати Англію, хотяйби коштом Европи. Лойд Іджордж має у себе два міліони безробітник і супроти браку експорту, промислову крізу, а при тім всім конкуренцію дешевого німецького промислу на світових ринках. Тому мусить він отворити Анґлії ворота на Схід через участь анґлійського промислу у відбудові Росії, при чому звернено би конкуренційну німецьку промислову експанзію на Схід; через відбудову відвернено би увагу Росії від анґлійських інтересів в Азії; і ціль ослаблення Франції була би вповні осягнена.

„Лойд Джордж грає тепер в Ґенуї в отверті карти. Або Франція згодиться на його пляни, або Антанта зістане розбита і Анґлія получиться з Німеччиною. Сказав се Лойд Джордж цілком ясно на політичній комісії. Барту мусів вдавати, що не розуміє значіння сих слів.

„Анґлійський премієр змагає тепер цілком отверто до ревізії версайського договору, себто до тоїсамої мети, яку поставила собі Німеччина й Росія. Хоче заманити Пуанкаре на спільну конференцію всіх держав, що підписали версайський договір, але Пуанкаре скривається, викручується і не хоче стрічі з Лойдом Дожрджем.

„В останніх днях говорив також анґлійський премієр в справах східних. Чічерін підготовив ґрунт своїми нотами до Польщі, а тепер Лойд Джордж забрався до розвалення границь на Сході Европи. Підчас обіду на честь анґлійських і німецьких дневникарів, сказав він важкі в наслідки слова: „Між морем Балтійським і Чорним істнує цілий ряд граничних ліній, що творять предмет острих спорів і носять у собі зарево нового, страшного европейського конфлікту. Коли вдасться визначити такі граничні лінії, які могли би бути всіми приняті, тоді усунено би небезпеку, що грозить тепер не тільки знищеннем Европи, але також втягненнем в пропасть Америки".

УКРАЇНЦІ У ПРЕЗИДЕНТА МАСАРИКА.

Недавно депутація професорів Вільного Українського Університету в Празі та місцевої української академічної громади була принята президентом чесько-словацької республіки проф. Масариком.

З розмови з президентом виявилося, що чеський уряд прихильно поставиться до проекту відчинити УКРАЇНСЬКУ АҐРОНОМІЧНУ (рільничу) АКАДЕМІЮ в місті Таборі на 300 студентів і 30 професорів. Курс навчання дволітній. Він заявив, що прихильно ставиться до бажання української молоді орґанізувати українську аґрономічну академію і всім, чим може, допоможе сій справі. В розмові із згаданою депутацією президент між іншим сказав:

„Ви знаєте, що я давнійше стояв за те, щоб Україна була з Росією. Але ми реальні політики, — переконались, що ідея Великої Росії лопнула, тому будемо трактувати УКРАЇНУ НА РІВНІ З РОСІЄЮ".

НЕ ТРАТЬТЕ КУМЕ СИЛИ, — СПУСКАЙТЕ СЯ НА ДНО

Отсі слова Франка прийшли мені на думку, коли прочитав в 108. числі „Єжедневних" відповідь головного редактора, Андрейчука, у якій він давав раду, що треба робити в справі Східної Галичини.

Задумавшися глубоко, він каже, що після його „довгої і докладної обсервації" — Галичина не є самостійною. Цей дитинячо-наївний висказ пригадує мені маленького хлопчика на руках мами, що по довгій і важкій обсервації наконець упхав пальчик в полумінь свічки і попікшися, довідався, що огонь пече.

На це не потрібно аж головного редактора від „найбільше поступового" часопису! Нині мала українська дитина знає, що Галичина не є самостійною.

Відтак торочить широко і розкриває такі „свіжі і цікаві" факти, як це, що Антанта неприхильна Українцям і що Франція піддержує Польщу і т. п. Ну, скажіть самі, чи не цікаво прочитати усі ці „новости"? Видно, що читачі „Єжедневних" дуже невибагливі, коли годується їх таким.

Колиж доложимо до цього це, що Лойд Джордж ніяк ще не махнув рукою на справу польської окупації; коли завважаємо, що у Ґенуї зазначено, що справа европейського миру вимагає залагодження справи Галичини і других окупованих українських земель, — то мусимо ще й сказати, що д. Андрейчук подає своїм читачам не тільки застарілі але і ложні відомости.

Тоном великого державного мужа він заявляє, що усі протести, маніфестації українських націоналістів не вдіють нічого.

Таксамо він дивиться з цілковитою зневірою на майбутню повстанчу боротьбу у Галичині. Тут не занедбує „товариш головний редактор" вилляти цілої коновки зимної води на голови нашої еміґрації. Він виказує, що Польща має сильну армію, якою може роздавити усякі спроби бунту.

А щоби вийти з цілої тої плутанини нісенітниць, тов. комісар радить заждати аж до того часу, коли „польські робучі маси підоймуться до оружної революції проти польських буржуїв". Оттоді і Галичина і усі окуповані українські землі дістануть своє право.

Чи се наївність, чи крутійство, чи одно і друге разом, хай судять самі читачі „Свободи".

Комісар дає коротку раду — спускатися на дно!

жНа щастє українська суспільність не піде за голосом з манірованих „мальчиків без штанов".

Ми не є темна московська маса, що жде з заложеними руками стусанів та побоїв. Бідний московський мужик, а і робітник, приймає копанне і удари і оплюванне як щось, що мусить бути, — як долюґ Але Українці не звикли і не звикнуть ніколи до собачої психольоґії. Саме животінне не вистарчить нам. Ми хочемо і будемо жити, як люди. Лучше вмерти, аніж жити в неволі, ніж бути підніжком чужих!

Потішаєте українську суспільність робітничою революцією в Польщі. Чи вірите ви самі у неї?! А хто-ж то знущався; мучив; стріляв; і вішав наш безборонний народ, як не ляцькі хлопи та робітники? Хто прозиває нас всілякими прізвищами; хто суне хмарою кольоністів на українські землі?! Польський хлоп і польський робітник!

Не забудьте, що кождий Поляк — аристократ. Це панський нарід від гори до споду. Навіть той Мазур Мацько, що живе у одній „ізбі" з безрогами, курми та худобою, — і він почуває себе „паном" проти „украіньского гайдамакі, кабана".

Польський хлоп де-де небезпечнійший від польського „ясновельможного" князя чи графа. У нього є голод на землю. Українська земля, родюча, чорна, манить, як лакомий кусок, усіх польських хліборобів. Як гайвороння вони ідуть тисячами на нашу землю і видирають не тільки політичну свободу, але саме жерело життя, — нашу, українську землю.

Не високе, ляцьке панство грозить нам загладою, але польські робучі маси, що хотять нас виперти з прадідної землі. Проти тої саранчі мусимо вести безпощадну боротьбу!

Якже боротися з голими руками?!

Таксамо, як боролися айриські шин-фейнери, як італійські Карбонарі, як російські терористи!

Коли не можна боротися в отвертім бою, треба боротись потайки. Всякий спосіб боротьби є добрий, коли розходиться о свободу і батьківську землю. Ми тут, в Америці, маємо одиноку задачу, а це дати грошеву і моральну поміч у тій потайній війні із ворогами нашої волі.

Протестуймо як найголоснійше, а крім того зорґанізуймося так кріпко, щоби не бракувало ніодного свідомого Українця у визвольній роботі.

Киньмо на смітник усякі партійні кличі, а усю енерґію злучім для одного тільки діла — свободи!

Московська дурійка це кожух не для Українців шитий. Ми не Азіяти, з їх рабством, з їх собачою покірностю — долів! Коли добра доля не приходить сама з себе, то ми ту долю добудемо силою. Ціла наша бувальщина, а і теперішня доба вказують, що український народ готов до найбільших жертв, щоби тільки добути найвисше добро — волю!

Ми вже завалили раз Польщу, — завалимо і вдруге. І від Московщини потрафимо розгородитися! Та ще й потрафимо розправитися із нашими зрадниками, що продають нас на варшавській та московській торговиці.

Дарма робота, червоні та чорні круки! Україна не труп, що кракаєте нам на смерть.

Ви вже внедовзі побачите тут, в Америці, таку підойму в нашім народнім життю, що остовпієте. Забудуться усі спори, усі непорозуміння. Українська еміґрація стане непереможним, одноцільним фронтом проти всіх ворогів.

Цесаме готовиться по всій Україні. Хлопському народови легко найти розвязку державного ладу. За землю, за волю, за власну ниву і обістє — за ті кличі старої, культурної нації підійметься увесь народ, від Кубані аж поза Сян, поза Бескид.

Україна не стане державою пролетарів, у якій добре хиба комісарам. Україна буде державою хлопів, — щасливих, богатих господарів, які створять живий мур зі своєї молоді, щоби оборонити своє щастє, незавизимість і свободу.

У тій хлопській державі буде добре жити кождому, що зрозуміє, що інтерес хлопський і український є тойсамий.

На Україні усе рішати-ме український хлоп. У творенню державного ладу підемо слідами Болгарії, Данії, Норвеґії, — тих корінно хлопських держав. Не будемо розбивати експериментами людського щастя і народньої сили.

І богато з теперішньої еміґрації поверне назад на рідну землю. Споконвічна, неорана земля жде на плугаторів. Ждуть на нас зелені степи, просторі як море. Жде на нас тихе щастє на своїй землі. На те, щоби того щастя добути собі і дітям і усьому свому родови, треба тільки одного, а це обєднання усіх наших національних сил.

Та єдність мусить прийти і прийде негайно!

Михайло Скибинський.

ЛЯХИ ДРУТЬ РОЗБОЄМ „ДАНІНУ" З УКРАЇНЦІВ В ГАЛИЧИНІ.

Гурток селян з Ганьківців, снятинського повіта, вніс подання до станиславівського „воєвудства" о заснованнє читальні „Просвіти". „Воєвудство" звернуло поданнє для доповнення якоїсь формальности. Жандар зі станиці Задубрівці прийшов з поданнем в село, зібрав підписаних на поданню людий і заявив: „Нє бендзє „Прсьвіти", пукі нє заплаціцє данїни".

В селі Стінка, повіт Бучач, жандарм при стягненню данини забирає, що попаде під руки, **кожухи, сердаки, полотна.** У тамошнього пароха, що не мав на разі всіх гроший, зафантував **футро, в котрім той був одягнений** і зараз видав едикт ліцитаційний з терміном до 14 днів. Зі села Плугова, в Золочівщині, пишуть: Дня 27. цвітня зїхав в наше село екзекутор і при помочі жандармів почав тягнути „данину". **Коні, корови, полотно,** призначене на засів збіже, усе без виїмки, що представляло якунебудь вартість опинилося в руках екзекутора. А коли Андреєви Говорі вирвалася з рук ялівка, зареквірована екзекутором, останній побив Говору по лиці, а відтак затягнув на постерунок, де **скованого** продержано 4 години.

„ТВЕРДА ВЛАДА".

(Власна кореспонденція „Свободи").

Так називають деякі більшевицькі часописи „кабінет Леніна". Ось, мовляв, у буржуїв зміняються правительства як не що тижня то що місяця, а у нас в Росії четвертий рік те саме правительство. А се тому, бо влада є тверда. Сего певно ніхто не буде перечити. Ся влада є тверда, так тверда як чрезвичайка. Та все таки показалося, що є еще твердійша влада, котра не боїться ні Леніна, а котрої тактика і стратеґія перевисшає навіть російського Нопосеона, Троцького. Влада ся не терпить соперників, як нетерпить їх і Ленін, має своїх ворогів, як має їх і Троцький, та влада ця є сильнійша і від Леніна і Троцького і всіх більших і менчих комісарів, їм же ніст числа, і називаєся — **голод!** Пів року вже треває борба з голодом в Росії, та чим довше тим гірше. Тут не помагає стратеґія Троцького — наклепати червоноармейцеві купу пустих слів про всесвітну революцію, комунізм і инші понятя, які розуміє кождий комісар на своє копито, а які є і позістануть таємницею і загадкою для темних російських мас. Тут діл, помочи а сего якраз майже зовсім нема. Ціла дотеперішна поміч се як кажуть очевидці „зерно піску в морю". У цій борбі мали нагоду большевики показати висшість свого суспільного і хазяйського ладу і показали — що до будови держави вони не доросли. Показалося, що в нищенню вони майстри, та в будованню вони анальфабети, а в політиці демаґоги, крикуни. Нині се вже не тайна, що крім кількох головних комісарів загал російських „спасителів" народу сам незнає, що робити і кождий комісарик руйнує дальше в імя „диктатури пролєтаріяту". Забогато вже було того крикунства і пустомельства навіть самому Ленінови і на останнім конґресі совітів сказав: „Пишіть сто разів, що ви комуністи, а я вас спитаюся, як маєся справа з сирівцями. Без сирівців нема великого промислу, без великого промислу нема пролєтаріяту (львівський „Вперед" певно з сим незгодиться! прим. авт.). Пишеся і говориться у нас про рух пролєтарський, тим часом зникає безслідно пролетар без всякого промислу. **Є у нас забогато людий, що люблять усьо завивати в папердї. Через се попали ми в Росії в таку нужду, якої я в моїм життю не міг навіть собі уявити".** К

Сих, що „завивають в паперці", сих незчислимих комісарів-ґубернаторів, сих „представителів і вибранців пролєтаріяту" описує кореспондент „Берлінер Таґеблятт" ось як: „Між ними з походження мало робітників, та дуже богато з найменчого міщанства; вони тепер панами і господарями провінції; в їх вигляді так і видко ту провінцію, яку тепер усе малюєся з її страшенною господаркою на виворіт, нужді, біді, якої Ленін не міг собі представити, нім до сього дійшло". Тут і лежить камінь претькновения. Ленін видить „похибку" в закриванню правдивого положення, та, як каже кореспондент згаданої часописи, в Росії є більші „похибки" і ті більші похибки витискають пятно на нинішній Росії: **величезне перекупство, замішанне і некомпетенція властей мимо реформ і розпоряджень, задавлюванне думки, непевність і неозначеність права".** Ось такі порядки в вихвалюваній „диктатурі пролєтаріяту". Те саме перекупство, та сама дурнота, тесаме здовлюванне вільного слова і думки, що і за царів. І хотяй як стараються большевицькі аґенти представити „новий тип руского чоловіка", хоть як намагаються посадити масу на високім щаблі „клясової свідомости", то усе те лише побожне бажанне або туманенне людий. Маси російські виховані на „Боже царя храні" співають те саме нині, лише місто „царя" кожуть „нашого старого" (себто Леніна і тому то, як деякі подають, бояться пустити Леніна на конференцію до Ґенуї; очевидна річ, що Ленін не їде з инших причин). Той сам московський анальфабет наслухавшися пустих слів і фраз, яких нерозумів і нерозуміє, робив дальше се, що видів у своїх попередників. Брав чиновник „хабарі", тож і „таваріщ" не від сего. Треба бути ограниченим, щоби вірити, що революція змінила давний хабарницький систем. Пративно! якраз із зростом матеріяльної нужди паде публична мораль, горожанська чеснота стає фразою; та я забув, що усьо це є „буржуазні пересуди".

Не оден з тих комісариків став комуністом, бо знав, що губернатором може стати лише будучи комуністом і то як найбільшим крикуном, деколи і різуном. Хто більше нищив, тим висше видрапався. Наслідки сего „будовання" показують слова Леніна про біду, „якої він не міг представити". На се вказує і „чистка" партії, що викинула не одного; останні хотяй би були чесні як ангели, то і се нічо не поможе, коли в голові там не богато найдеся крім високопарних фраз про світову революцію і т. п. А можна сміло сказати, що ¾ з усіх тих „провідників" пролєтаріяту поняття не мають про се „збільшеннє продукції", про котре стільки декламують. Чейже ніхто не буде твердити, що чоловік, що не уміє навіть підписатися, потрафить заряджувати прохарчованнєм цілого повіту, а прецінь такі і многі їм подібні „плянові господарки" се хліб насущний. (Східні повіти Галичини мали таких „спеціялістів" вчасі большевицької там господарки досить, про се дбав „галицький" рев. ком.) Ленін мабуть знає „своїх" і не говорив: „робітничі союзи не повинні політикувати, але учитися, чого вони еще не вміють, а се метод збільшення продукції". Се не зла рада, та трохи здаєся запізно приходить!

Мимо сего у нас є „фаховці", що ставлять ту російську темноту і пустомельство за ідеал, за примір до наслідування. Чи назвати се ширеннєм „клясової свідомости", чи суспільною хоробою як не прямо божевіллєм?

І до чого догосподарували? Ось як каже про Росію очевидець, кореспондент „Берлінер Таґеблятт": „Є то край, який зі скірою і волосям заволено в не допорівнання великий досвід, який коли небудь яка держава з собою зробила і з остатками сил мусить вертати довгою дорогою назад до ратунку, назад до природної форми свого господарчого життя". Як далеко підуть комісари „назад", се покаже само життя, яке сильнійше ніж довжезні розпорядки і резолюції „ревкомів", життя, яке змусило до до „нового курсу", яке і змусить до дальших щораз новійших курсів, життя якого закони сміються з політики Леніна і стратеґій Троцького, яке не терпить вузких хінських чобіт, а знає лише широку ріжнородність і не даться підтягнути під одну рубрику: касарня.

А підчас того, як ідеся „назад", трубиться на всі боки про — побіду. Ото Европа мусить капітулювати перед совітською владою. Европа робить „придіте поклонімся" і т. д. Про се скільки черевик виходив Красін, а радше скільки лондонські шофери не навозилися Красіна по „проклятих буржуях" про се і не згадуєся. Кажеся просто: Европа мусить! мусить нас закликати на конференцію, а там ми її такої заспіваємо, що вона аж за голову візьмеся! Може знайдеся де такий, що повірить в ті байки „для дорослих" та кождий, хто знає, чим большевикам тепер „смердить", знає також, що ті „побіди" се нічо иншого, як побіди Дон Кіхота, що боровся з вітраками і що дні Росії без помочи заграничного капіталу почислені. Совітський рубель догосподарувався так, що фабрики не можуть настарчити більше сего безвартісного паперу. І хотяй новий рубель рівнаєся 10.000 старим сов. рублям, то і сих годі стільки вибити, щоби заспокоїти потреби держави і комісарів бавлячихся в астрономічні рахунки. Сама Москва пожерає 26% емісії, 8% Петербург о **6% велика Україна!** (Се за ті міліони пудів збіжа, угля і желіза, що ідуть з України. Гарна „самостійність" і „комуна", нема що казати!) — Підчас року заповідалося великі „побіди" промислу то по році начислилося, що металевий промисл виробив 3%, а бавовняний 6% передвоєнної продукції. Здаєся, що ті цифри говорять ясно, хто буде капітулювати, західна Европа чи Москва?

Міліони населення голодують; голод перекидаєся і на Україну; на ту Україну, що дала десятки міліонів пудів збіжа і инших продуктів політикуючим комісарикам. Усе то пропало в безвісти. Нині і Росія голодна і Україна починає голодувати. Чому? Бо обдерто її до голаф Україна сама не знаваби голоду, як би не комісарська господарка.

Большевицький „Новий мір" ось як пише про голодні губернії: „Трупи умерших голодовою смертю тижнями валяються непогребаними, бо ніхто не всилі похоронити. Найдено цілі купи діточих трупів на половину зїджених псами. Епідемія тифу продовжає косити людий. — Страшні вісти приходять із башкірської републики. В деяких уїздах зареґістровані случаї людоїдства. Доведені до розпуки люди зїдають власних дітий. Як поживу уживаєся трупів померших людий. — В царицинській, амарській і симбірській ґубернії положення з кождим днем гіршає. Голодуюче населеннє виносить 60—80%. „Правда" доносить, що в „німецькій комуні" є села о 2000 людий, які немають ні одного коня і вже й тому неможлива поміч. Шведський ґенеральний консуль Екстранд в депеші до міністра Брантінґа каже, що населення доходить з голоду до божевілля. „Зїли вже трупів, а тепер починають убивати людий, щоби відтак їх зїсти". — Як погодити ті вістки із сею розтрубленою борбою з голодом? Як розуміти ту велику опіку комісарів, ту борбу червоноармейців з голодом, ті ріжні вистави, театри на користь голодним? Де та влада, де та тверда чрезвичайка, що допускає до людоїдства і позволяє собакам гризти мертві діти?

Тисячі селян не мають ні одного коня і не можуть привезти збіжа навіть як би прийшло на стацію. А тимчасом величезна кіннота Будьонного не має мудрійшої роботи, як стріляти на Кавказі і Україні людий, що не віддають добровільно своєї кервавиці.

З тими „побідами" хочеся „диктувати" західній Европі. З тими „побідами" ідуть комісари до Ґенуї по заграничну позичку, бо лише о се ходить. Всьо инше, як каже Радек, „дипльоматична чепуха". Щоби тільки позичку взяти, а там знов піде в рух покинений комуністичний експерімент. А щоби не прийшлося відречись усіх своїх заповідей „Правда" каже: „Не дивлячися ні на голод ні на холод ні инші недогоди, народні маси і червона армія повинні стояти як стіна, щоби ми не мусіли робити уступок, за котрі приневолені будемо в будуччині платити".

Що як що а російським народнім масам та „будуччина" обоятна. Тим, що їдять власних дітий, що живляться трупами і убивають одні других як звірину на поживу, тим засудженим на смерть і уся будуччина „чепуха". Крім проклону на своїх „спасителів" від сих певно нічо иншого не почуєся!

Говорить стара російська байка про „доброго царя", що в день іменин хотячи зробити несподіванку своїм „вірним підданим", був в великім клопоті, бо не мав гроший. Тож на якийсь час перед іменинами казав замкнути головні брами столиці, так що люди мусіли манівцями входити до міста. В день іменин зробив „добрий цар" несподіванку-подарунок, казав раз на все відімкнути брами міста. Небуло кінця оваціям на честь „доброго царя". Сей „добрий цар" зробив се лише раз, „добрі" комісари роблять тесаме вже чотири роки.

Знищивши усьо і вся, вони „вірним підданим" вертають нині свобідну торговлю, завтра концесії, позавтра банки, аренди і т. п. Зареквірувавши 1919 р. мимо неурожаю (про се писав „Новий мір") всі „ізлішки", забравши для кавалерії коні, обдерши селянина до чиста і пхнувши його у голод, нині великодушно „помагаєся" і доводиться до — людоїдства! Замість високої „клясової свідомости" — дикунство, замість раю — пекло. Отсе результати кількалітної „плянової господарки" московських комісарів!

Франкфурт н. Меном, Німеччина, 22. січня, 1922.

С.

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердечну подяку Урядови У. Н. Союза і всім нашим членам та членицям за уділенне мені підмоги в сумі $50 з фонду убогих, в моїй слабости, в якій знаходжуся вже пятий місяць. — **Михайло Бобак,** член від. 111 в Joliet, Ill.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Надзвичайний мітинґ Братства Пресв. Богородиці, відділ 9. У. Н. Союза в Ст. Клейр, Па., відбудеся в неділю, дня 28. мая с. р. в Лирік Гол о год. 2-ій пополудни. На цей мітинґ прибуде головний урядник У. Н. Союза в дуже важній справі орґанізаційній, і тому присутність всіх правосильних членів того відділу є конечна. Так урядників як й членів взиваеться точно на означений час і місце прибути.

З братським поздоровленнем
І. Каштанюк, гол. рек. секр,
Джерзи Сіти, Н. Дж., 22. мая, 1922.

МАНІФЕСТАЦІЯ

УКРАЇНЦІВ АЛЛЕНТАВНУ

В СУБОТУ 27-го МАЯ 1922 Р.

Головне місце збору на улици Н. Фронт коло Укр. Школи.

О ГОДИНІ 1-шій ПОПОЛУДНИ починаєсь збірка всіх Брацтв, Товариств, Сестрицтв, Парохій і всіх Українців і Українок.

В повисше назначенім місци наступить угруповане в слідуючім порядку:

1. ґрупа: Ветерани.
2. „ Шкільні діти.
3. „ Жіноцтво.
4. „ Брацтва і Товариства.
5. „ Парохія і всі прочі Українці і Українки.

О 2-гій годині пополудни вирушить похід з Норт Фронт, перейде улицями Тилман, Ридз Авню, Секинд, Гамілтон, Тен, Ліндин, попри Сити Гал до Галі

FRATERNAL ORDER OF EAGLE CLUB.

Тут розпічнеться о годині 4.30

ВЕЛИКЕ МАСОВЕ ВІЧЕ

На вічу будуть промовляти запрошені американські і українські бесідники. — Чи чуете алентавнські і дооколичні Українці, Чи чуете, що буде в суботу 27-го мая? Чи знаете, що Ви маете сповнити свій народно-патріотичний обовязок? Чи знаете, що ви несміете остатись дома? Чи Ви знаете, що Вам не можна буде приглядатися збоку? Чи Ви знаете, що ми всі Українці мусимо стати в один ряд? Коли Ви те все знаете тож ставайте в маніфестаційний ряд разом з нами, бо тепер для нас буде конференція, котру ми самі мусимо собі скликати. Тому в кого є іскра любови до свого поневоленого українського народа, той мусить і повинен стати в ряд разом з нами. День 27. мая мае бути для нас українським днем, де почислимо свої сили, пізнаемо себе, хто щирий Українець, а хто ренеґат. Хто не знами, проч від нас.

Тому Комітет просить всіх Українців з Алентавн, Нортгемптон, Ормрод, Бетлегем, Пен Аллен, Палмертон, Істон, Скрентон, Філізбурґ, Филаделфія і другі дооколичні місцевости до найчисленнійшої участи.

Маніфестаційний Комітет.

ДО АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕНЯ:

Дорогі Ветерани з Аллентавн, Нортгемптон, Ормрод, Істон, Палмертон, Бетлегем, Пен Аллен, Филаделфія, Філізбург і другі дооколичні місцевости! Проситься Вас прибути на Українську Маніфестацію в Алентавн, щоб Ви явилися о годині 1.30 в уніформах до української Галі 803 Н. Фронт улиця.

З поздоровленнем

119-21 **Павло Лаґоцький,** ветеран.

ОГОЛОШЕННЄ.

На підставі ухвали, яка залала на зї'зді відпоручників, дня 10-го січня 1922 у Філядельфії, Па., та на підставі офіціяльного письма, яке наспіло дня 26-го цвітня 1922 з комісії для заграничних справ американського конґресу на руки правного заступника „Ліґи американських горожан українського роду та бувших жовнірів американської армії", тимчасовий головний уряд як начальна власть отсим проголошує

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ ЗЇЗД

ЯКИЙ ВІДБУДЕТЬСЯ У МІСТІ

Вашінґтон, Д. К.

В з'їзді тім мають взяти участь усі, уже вибрані і зголошені відпоручники, як також і ті, що найдальше до 30-го мая 1922 будуть вибрані і зголошені до офісу Ліґи у Філядельфії, Па. Як би котрісь з громад, що вибрали уже передше відпоручників, а рішились тепер з якихсь причин не висилати, зволять ласкаво про се донести до офісу нашої Ліґи, „League of American Citizens of Ukrainian Extraction" 329 So. 4th St., Philadelphia, Pa.

В з'їзді повинні взяти участь усі відділи Ліґи, всі товариства ветеранів і всі горожанські клюби.

Нехай усі громади **сейчас донесуть нам по кілько людий висилають,** аби ми могли постаратись для них о приміщенне.

День з'їзду, адресу галі і програму, подається до відома що найменше сім днів наперед. —

Філяделфія, Па. 9-го мая 1922.

За тимчасовий Головний Уряд „Ліґи американських Горожан та бувших жовнірів американської армії":

Теодор Грицей, гол. предс; **Григорій Самбір,** гол. заст. предс; **Іван Борисевич,** гол. касієр; **Андрій Шостак і Михайло Рибак,** гол. секретарі; **Мих. Коцюк, Семен Бабяк, Др. Вол. Городиський, Мих. Беряновський і Юрій Крет,** радні.

P. S. Проситься отсим усі українські часописи се оголошеннє передрукувати.

ПОЗІР! ШІКАҐО, ІЛЛ. ПОЗІР!

Заходом Співацького Тов. „Молодий Боян" при церкві Рожд. Пр. Діви Марії, на Савт-Сайд, уряджуесь

ВЕЛИКИЙ СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в честь Т. Шевченка,

В ЦЕРКОВНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, 4950 СО. ПАВЛІНА СТР.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО МАЯ 1922 Р.

Початок точно о годині 4-тій вечером.

Концерт відбудеться при співучасти великих сил; запрошених других співацьких Товариств, як також деклямації, соля в супроводі пяна, діточа скрипкова орхестра, і буде виконаних ще богато инших штук. **ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ.** Режісер: Проф. М. Матвіїв. — КОМІТЕТ. 21

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

В ВІВТОРОК, ДНЯ 30. МАЯ 1922 Р.

в день амер. свята, відбудеся

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

(парохіяльний)

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ І ПАРКУ, 752 СТЕЙТ УЛЛИЦЯ.

Буде знаменита музика, перекуски, вигравки.

Початок о год. 3-тій попол.

ВСТУП: для мущин 35 центів; для женщин 25 центів.

Запрашае всіх місцевик і дооколичних — КОМІТЕТ. 21-23

З КОНВЕНЦІЇ СКРЕНТОНСЬКОГО СОЮЗА.

Минулого тижня (від 15 до 20 с. м.) відбулася у Вилкс Беррі, Па., конвінцея скрентонського Українського Робітничого Союза. В конвенції взяло участь 82 делеґатів.

Вибрано отсей новий уряд:

Голова: Іван Артимович.

Заступник голови: Ю. Крайківський.

Писар фінансовий: О. Ленчицький.

Писар рекордовий: Григорій Перчак.

Скарбник: Осип Заплатинський.

Менаджер „Народної Волі": Тома Шопей.

Редактор: Дамян Бориско.

Контрольори: Андрій Петрів, Павло Турецький і Михайло Бабей.

Радні: Корнель Вишньовський, Василь Момрик, Михайло Саламандра, Петро Дучак, Марія Ліська і Ілія Шкварок.

На конвенції порушено також справу помочі старому краеви.

Перед конвенцією виступила з короткою промовою Марія Гудзовська, що прибула недавно тому з Галичини. В простих, але слухачів зворушуючих словах, представила теперішне лихолітте, яке переживає український народ під панованнем польських державних властий, і просила конвенцію не забувати при уділюванню помочі старому краеви на галицьких Українців, які чи то у себе дома чи на вигнанню в ріжних европейських краях, терплять наслідком польської окупації ріжного рода недостатки і кривди.

Конвенція рішила виасиґнувати $2,500 на голодуючих і потребуючих іншої матеріяльної помочі, половина з чого має бути вислана на радянську Україну, а пловина до Галичини та в інші европейські краї, де находиться потребуючі такої помоч Українці. На ту суму взято $1,500 з народнього фонду, а $1,000 з гроший, які зібрав був свого часу зснований при У. Р. Союзі комітет для збірки жертв на друкарські машини для неістнуючої тепер „Робітночиї Ґазети" в Києві. Решту з того фонду, в сумі повисше 900 долярів, призначено в рівних частях на Академію Наук в Києві і на українські школи в Галичині.

Дотично „Народної Волі" рішено задержати надальше її дотеперішний напрям і назву, а майбутнє побільшенне часописі щодо сторін друку буде залежати від загального голосовання членів, яке буде переведене в тій справі.

Слідуюча конвенція У. Р. Союза, має бути за три роки в Боффало, Н. Й.

На внесенне дел. Шкварка з Шикаґо, Ілл., конвенція ухвалила вислати до Степана Федака, на руки його оборонця д-ра Льва Ганкевича, привіт слідуючого змісту:

Конвенція У. Р. Союза в Америці висказує свої почування симпатіш, подиву і вдячности для Степана Федака, оборонця свободи українського народу".

Дотично „радянської України конвенція приняла внесенне в якім заявляе що У. Р. Союз обстоює принципально радянську систему правління і опертий на ній політично-суспільний лад та піддержує, стремлінне українського народу до повної державної независимости і суверенности, які під кождим зглядом дорівнювали-б тим політичним правам, якими користуються інші республіки „радянської федерації".

СПРОСТОВАННЄ ОШИБКИ.

В 116 ч. „Свободи" в моїй дописі про українську часопись „Скиталець" була ошибка, яка видавництву сеї часописі принесло би втрату матеріяльну, — бо ціна сеї часописі виносить на Америку не $1.25 як було подано мною, **а $2.00,** як видно з числа за місяць лютий на окладинці. До Канади передплата виносить $3.00. Ошибка вкралася відси, що я брав давнійшу ціну за часопись літографовану, яка була дешевша.

о. Василь Гривнак.

43 Rittenhouse St., Simpson, Pa.

АМЕРИКАНСЬКА ЛІҐА ГОРОЖАН УКРАЇНСЬКОГО РОДУ В ПІТСБУРҐУ

ДО УКРАЇНЦІВ В ПІТСБУРЩИНІ.

Шановні Громадяни! Наш Рідний Край стогне в ляцькім ярмі вже четвертий рік; ляхи мордують наших Братів, не щадять нікого, вішають, до криміналів саджають кождого одного, хто лише поважиться домагатись свого.

Шановні Громадяни, крайна пора взятися нам до роботи і показати світови, що ми не позволимо на се, аби нас ляшня винародовлювала на нашій земли. Ми повинні стати всі як оден і запротестувати тут на вільній земли Вашінґтона проти звірств, яких допускається ляшня на нашім народі.

Шановні Громади! Як Вам уже відомо в Пітсбурґу, Па., зорґанізована уже Ліґа Горожан Українського Походження. Ся орґанізація до тепер зробила вже пару важних діл, а то що до помочи нашим Бряттям в старім краю. Третим важним ділом — мае відбутися велика маніфестація в Пітсбурґу, Па. В сій маніфестації повинні взяти участь і дооколичні Громади.

Отже проситься Громади, в котрих є зорґанізована Ліґа Горожан Укр. Походження, як і тих в котрих ще нема, прислати делеґатів на збори, котрі відбудуться в понеділок, дня 4-го червня о 7-мій годині вечером в церковній ґали при 7-мій улици і Карсон, в справі уряджения великої Маніфестації в Пітсбурґу, Па.

На тих зборах неповинно бракнути ані одної Громади, отже просимо усіх прибути на означений час, а тим покажемо світови, що ми дбаємо за наш Рідний Край.

ЗА ТИМЧАСОВИЙ УРЯД ЛІҐИ ГОРОЖАН УКР. РОДУ:

Іван Ганяк, предсідатель. **Василь Онишків,** секретар.

ПЛЯН ПОХОДУ В НЮ ЙОРКУ ДНЯ 27 МАЯ 1922 Р.

УСТАВКА НА ВАШІНҐТОН СКВЕР В НЮ ЙОРКУ

Поліція.

Американський прапор.

Таблиці й два прапори (український і американський).

Провідники походу.

Репрезентанти й визначні одиниці.

Музика військова.

Жовніри.

Скавти (дівчата).

Скавти (хлопці).

Діти шкільні.

Всі досі вичислені ґрупи стають на самій площі біля брами.

Дівчата й жінки в народніх строях.

Жіноцтво в білих строях.

Жіноцтво у звичайних убраннях.

Усі три відділи жіноцтва уставляються на Семій улиці Вест по лівій стороні Пятої Евні.

Живий образ.

Хлопці й мущини у вишиванках.

Громади, брацтва, товариства і т. д. стають довкруги цілої площі Вашінґтон Сквер.

Уставка о годині 3-тій а не о 2-гій по полудні, як було подекуди оголошено.

Після походу масове зібрання в салі „Медісон Сквер Ґарден" межи 23 і 24 улицею. Там запрошені свої й чужі визначні бесідники. Рівночасно в Українськім Народнім Домі відбудеться представленне „Сотник Тетеря" (траґедія Мирославського). — Дохід з представлення на Рідну Школу.

Хай кождий уважае себе відвічальним за цілість походу.

ПЕРЕД ПОХОДОМ В НЮ ЙОРКУ ОСТАННІЙ ПОКЛИК:

УКРАЇНЦІ Й УКРАЇНКИ:

СУБОТА 27. МАЯ ЗА ПЛЕЧИМА. Чим близший сей день — тим дорожший нам і тим більше повинно дрожати наше серце на спомин, що ми всі як один станемо до походу. Всі як один, се Українці: з Ню Йорку, Бруклина, Асторії, Лонґ Айленд, Вудгейвен, Вайтстон, Стейтен Айленд, Йонкерс, Гейстинґс ан Гудсон, Спринґ Велі, Джерзи Сіти, Елізабет, Елізабет Порт, Нюарк, Гаррісон, Пасейк, Патерсон, Бейон, Картерет, Перт Ембой, і з инших сусідних, як Раріген, Бандбрук, Стемфорд.

Се мусить бути великий похід. Його ціль велика його устроює великий нарід і у великій хвилі.

На сей похід буде глядіти ціла американська Україна, канадійська і бразілійська — а головно наша рідня, в кайдани закована, стара Вітчина-Мати Україна за широким океаном.

Глядіти будуть наші Браття і радіти муть що ми тут, на вольній земли працюємо для їх освободження.

Є в нашім народі звичай, чекати на запрошення. Хоч ми того погляду, що тут кождий повинен сам впрошуватися, то мимо сього ми просимо і взиваемо всі Брацтва і Сестрицтва, Товариства, Громади, Парохії, Священиків, Учителів, всі хори, всі женщини і всіх мущин, шкільні діти, жовнірів-ветеранів (матрозів також) і всіх громадян поодиноко.

Приходіть в суботу 27-го Мая о годині 3-тій по полудни на Вашінґтон Сквер в Ню Йорку і ставайте в ряди.

Пильнуйте себе і загального ладу. Нехай святочний і бадьорний настрій і взірцева карність будуть свідоцтвом нашої народної зрілости.

Нюйорська Ліґа Горожан і Ветеранів Українського Роду:

Стефан Дембицький, голова. **Тимко Мілещук,** секретар.

Михайло Першин, командант, **Юліян Рокицький,** адютант.

P. S. Кождий учасник мусить мати прапорець і народні відзнаки. Все те буде продаватися від години девятої рано до першої в полудне в Народнім Домі, а від другої години на збірній площі.

Ветерани-Українці!

Жовніри сухопутної армії й Матрози!

НА ВАС ЧАС. ВАС ПОТРІБНО! ЗРОЗУМІЙТЕ, ЩО ВИ МОЖЕТЕ БОГАТО ЗРОБИТИ ДЛЯ ЗЛЕКШЕННЯ ВОРОЖОГО ЯРМА В РІДНОМУ КРАЮ.

ПРИЙДІТЬ ОТЖЕ ВСІ НА ПОХІД В СУБОТУ ДНЯ 27. МАЯ.

УСТАВКА О ГОДИНІ 3-тій ПОПОЛУДНІ НА ВАШІНҐТОН СКВЕР.

М. Першин, командант. **Юліян Рокицький,** адютант.

ДОПИСІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Чому маємо ставати в похід 27. мая в Ню Йорку?

Ми Українці всі як один без ріжниці переконань політичних і релігійних мусимо ставати в похід 27. мая ц. р. Покажім бодай раз чужинцям і ворогам Ляхам, що у нас є єдність і сила, котра мусить волю добути, та не на чужій а на своїй рідній землі.

Тому ми Українці маємо ставати в похід і то так численно і торжественно, щоби чужинці зрозуміли, що то не партія, але се Народ, часть 40 міліонового народу поневоленого Ляхами, котрому треба помогти в його змаганню задля визволення.

Нам треба взяти живу участь у поході. Нам не вільно стояти з боку й приглядатись неначе чужинець або ворог, але обовязком нашим є станути в ряди походу. Хай чужинці глядять на нас сильно зорґанізованих, котрі домагаемося свободи, волі й незалежної Галицької України.

Нам не вільно бути глухими, німими і закаменілого серця в тій порі, коли Ляхи вже третій рік катують і мордують наших братів на нашій рідній землі в нашій хаті. Ми їх браття, ми повинні відчути їх біль, муки й неволю. Тому то мусимо явитись у поході, щоби спільними силами, тисячними грудьми крикнути й запротестувати проти, наїзника Ляха, а рівночасно дати світові знати, що діється в нашій хаті під забором чотирoріжкатої ляцької орди.

Демонстраційний похід це один зі способів боротьби о істнованнє не одиниць, а цілого народу, це спосіб до здобуття публичної опінії.

Тому Браття ставаймо! Старці й молоді, мущини й жінки, дівчата й хлопці, всі до походу.

Петро Косьмій.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

П. П., Ню Йорк. Поміщуємо це, що цікаве або корисне для загалу. Не бачимо ніякого хісна у тім, щоби ятрити. Впрочім У. Н. Союз наплатився вже досить за „полеміку", а більше не хоче. У теперішню пору наша головна завдача є привести до зєднання усі національні сили. Коли не хочете признати нам у цім правди, то дарма. Загальний інтерес ставимо висше чим вдоволенне хотьби і симпатичної нам одиниці. От у тім і вся суть „опали".

І. К., Нюарк, Н. Дж. Прошу взначити, що в нас нема місця на передрук усіх протестів і т. п. Та ще до того ми мусимо важати, щоби не дразнити 95% членів У. Н. Союза. — Усе, що не міститься, нищимо.

Н. О., Гемтремк, Миш. Що небезпечно посилати пакунки через польську почту, то кождий знае. Пишуть ваші родичі, щоби не посилати ніяких пакунків, що їх сусідови розбили і розкрали пачку, прислану з Америки та що ще мусів заплатити 23 тисячі марок. — Але про це вже увесь світ знае, за ту „преславну" польську господарку.

Справленне похибки.

Подається до відома тим, що хотіли би зложити складку на „Народний Дім" у Старім Місті в Галчині, що можуть переслати свої жертви або прямо до касієра Григорія Колодницького у Старім Місті або на руки Петра Гайви (Peter Haywa, 339 Harrison St., Minneapolis, Minn.). Ми подали були ошибочно імя Глива, а має бути Гайва.

А. М., Вілінґ, В. Ва. Дуже радо помістимо, але пришліть спис, кілько зібрано.

М. П., Дітройт, Миш. Дисципліна конечна. Без дисципліни армія стає збіговищем без сили. Тої дисципліни потрібно особливе народови, що бореться о свободу і державу. Через це не можемо ніяк помістити писма з Чех, тим паче, що навіть нема повного підпису.

Учасник, Филаделфія, Па. Не помістимо задля цих причин: 1) Театральна вистава не є нічого так важного, щоби описувати її на пів сторони у „Свободі". 2) Ми не можемо поміщувати ніяких особистих порахунків та ісинуацій.

ПОЗІР! ЧИСТИЙ ДОХІД НА УТРИМАННЄ СИРІТ І РІДНОЇ ШКОЛИ В ЗОЛОЧІВЩИНІ ПОЗІР!

Заходом Ком. Несення Помочи Рідній Школі в Золочівщині відограє „Т-во УКРАЇНСЬКА ЖІНОЧА ГРОМАДА"

В СУБОТУ, ДНЯ 27-ГО МАЯ 1922 Р.

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 Іст 6-та улиця, НЮ ЙОРК, Н. Й.

СОТНИК ТЕТЕРЯ

траґедію в 3. діях, зі співами і танцями, Мирославського

Початок о годині 7.30 вечером. —— Вступ $1.00, 75 і 50 центів.

По представленню БАЛЬ!

Дорогі Родимці! Голос горя наших рідних з нашої землиці, повіту Золочівського, завзиває нас до несення їм матеріяльної помочи. Щоб та поміч пішла цілим руслом, завязаний недавно Комітет для несення помочи в Золочівщині, просить Вас отсею дорогою, дорогі Земляки і Землячки, допомогти йому в його змаганнях, нести постійну поміч около 500 сиріткам, бідним діточкам та Рідній Школі. Золочівщина пішла тепер добрим прикладом вперед. Заложила приватну українську ґімназію, народну школу і семинарійні курси. З недавно темного повіта стала тепер народньою твердинею проти польської нахабности. Коли там в старім краю наші браття і сестри з остатнього тягнуться, щоби обтерти сльози нещасним сиріткам і бідним діточкам, щоби виховати їх на будучих народних борців, то ми, їхні браття і сестри, тут на чужині мусимо їх піддержати. Численна участь в представленню устроенім на сю ціль, се практичний спосіб несення їм помочи. Приходіть як найчисленнійше. — КОМІТЕТ. 21-22

ДР. МИХАЙЛО ЛОЗИНСЬКИЙ

ДО ЖИДІВСЬКОГО ПИТАННЯ НА УКРАЇНІ.

(Докінчення).

Я не маю зовсім на думці т. зв. асиміляції. Я думаю, що Жиди можуть дуже добре зберігати своє національне обличча. Одначе, як я вже зазначив низче, Жид, живучи на землі, якої господарем є инший народ, мусить приняти, як другу культуру, культуру сього народу. Се я називаю зрідненням Жида з українською культурою, так само, як Жиди зріднились з культурами англійською, французькою, німецькою, московською і т. д. В окремих випадках се зрідження може дійти аж до повної асиміляції, де Жид буде вважати себе членом української національної сімї. На мою думку, такої асиміляції ми не можемо від Жидів вимагати і не вимгаємо, чому доказ, що признали їх в нашій державі окремою нацією. Але не можемо також ставитися до такої асиміляції неприхильно.

Словом, треба нашому громадянству позбутися тих упереджень, які витворила роль Жидів на українській землі, як союзників і помічників завойовників, так, щоб ті Жиди, які стоють на становищі української державности і зріднюються з українською культурою, почували себе серед українського громадянства своїми людьми.

З другого боку, треба також жидівському громадянству позбутися тих упереджень, які серед нього істнують власне супроти українського народу.

Зілюструю се кількома прикладами.

Ніхто не заперечить, що серед московського громадянства були сильні антисеміцькі напрями. А одначе ні одному Жидові не прийшло на думку відмовляти з сеї причини Москалям права на національну культуру, на свою державу.

І пригадайте, як київський „Рідний Край" взяв антисемітський напрям і як з сього приводу київська поступова преса, що була переважно в руках видавців і публіцистів жидівського роду, злорадно закричала: „Так ось як вони, ті Українці! І вони хотять своєї національної культури!"

Або неприхильне відношення жидівського громадянства до зовсім природного змагання українського народу витворити свій власний торговельно-промисловий стан.

В приватних розмовах (правда, з звичайними громадянами Жидами, а не визначними громадськими діячами), я зустрічався навіть з поглядом, що весь кооперативний рух, се антисемитизм, бо творить небезпечну конкуренцію жидівському дрібному крамареві.

Зауважу, що сей погляд відносився до української Галичини.

Таксамо в жидівських кругах уважали антисемітизмом гасло „свій до свого", яке поширювалося серед українського громадянства Галичини й значило: Купуй в українського воката, лікаря й т. д., — хоч се купця, йди до українського адгасло зверталося в рівній мірі проти всякого чужинця, отже не тільки Жида.

Таке гасло на певнім ступні національного розвитку конечне, є воно самообороною проти переваги чужинців. Треба тямити, що український купець, промисловець, адвокат, лікар і т. д. свій заробіток навіть не з патріотизму, а просто заспокоюючи свої щоденні інтереси, переливає в українську національну скарбницю, на творення українських національних цінностей: купує український часопис, українську книжку, український образ, ходить до українського театру, належить до українських організацій, виховує діти на українських громадян і т. д.

Зате московський чи польський купець і т. д. заробіток, який йому дасть Українець, перелле таким самим способом у московську чи польську національну скарбницю на творення московських чи польських національних цінностей на українській землі.

Те саме відноситься до Жида, який зріднився з московською чи польською національною культурою.

Зате власне що до Жидів гасло „свій до свого втратило-б богато зі своєї гостроти, коли-б Жиди на українських землях, як другу культуру, мали культуру українську.

Сі уваги можна-б продовжати й продовжати. Та думаю, що сказано буде досить, щоб ясними стали ті думки, які я хотів викласти.

Се — конечність для Жидів: примиритись з українською державністю й приспособитися до неї через приняття, як другої культури, конечної для національної меншости без своєї території, культури української. Для сього українське громадянство зробило в правовій сфері все, що можна зробити.

Далі потреба для українського громадянства витворити серед себе настрої й форми громадського життя, які улекшили-б Жидам примирення з українською державністю й приспособлення до неї. І так само потреба для жидівського громадянства позбутися упереджень супроти змагань українського народу стати державним господарем на своїй землі й витворити серед себе настрої й форми громадського життя, потрібні для мирного співжиття й співпраці Жидів української землі з українським народом.

Прага, в лютім, 1922.

КОНЦЕРТИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛНОГО ХОРУ В БЕРЛІНІ.

Відновлений український національний хор під управою О. Кошиця розпочав концерти в Берліні. Перший концер на Великдень зґромадив повну салю публики, переважно німецької, яка в великим захопленням витала хор і його талановитого діріґента. Другий концерт пройшов теж з великим успіхом. Останній концерт відбувся 27. квітня ц. р.

Хор має протягом літа концертувати по ріжних містах Німеччини, а потім має виїхати до Анґлії й Америки.

ROCHESTER, N. Y.
В Рачестер, Н. Й. (на Вест Евеню) відбудеться
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ого МАЯ
віче в справі української школи для дітий в гали гром. В. Дуди. Початок о годині 4-ій пополудни. Взиваєтьея всіх Українців з Вест-Евеню, щоб на це віче явилися.
21-22 Шкільний Комітет.

YONKERS, N. Y.
Укр. гр.-католицька парохія св. Арх. Михаїла в Йонкерс, Н. Й., устроює ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ І БАЛЬ, в неділю, дня 28-го мая в Prospect House, 49 Buena Vista Ave. Початок концерту о годині 4.30 пополудни. Управитель хору М. Фатюк. По концерті баль до півночи. На балі буде приґравати орхестра з Іст Нюарк, Н. Дж. Проситься всіх Українців і Українок місцевих і з околиці о численну участь. За добру забаву ручить —КОМІТЕТ. 20-21

ПОЗІР! ALLENTOWN, PA. ПОЗІР!
Сестрицтво, від 151 У. Н. Союза в Алентави, устроює ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ в суботу, дня 27. мая 1922 р. в українській гали, 803 Н. Фронт улиця. Початок о 7-ій годині вечером. Вступ 25 центів. На висше згаданий баль запрошується всіх Українців і Українок як з Алентави, Нортгемптон, Бетлегем, Істон і других илейзів. За добру забаву ручить
19,21 Уряд Сестрицтва.

ПОЗІР! SO. BETHLEHEM, PA., ПОЗІР!
Театральне представленне „ОХ НЕ ЛЮБИ ДВОХ", відограє пораз перший Аматорський Кружок чит. Просвіти, дня 3-го червня, о годині 7. вечер на Українській Гали на 3-ій улици і Карбон. Запрашаеться усіх Українців і Українок місцевих і позамісцевих з Easton, Pa., Nazareth, Pa. і Allentown, Pa. Першорядні крісла 75 цнт., другорядні 50 цнт., а решта по 35 цнт.; діти дорослі по 10 цнт. Режісер: Свідерський. 21

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З ОКОЛИЦЬ МАНВИЛ, Р. АЙ.
Братство св. Стефана, від 181 У. Н. Союза, устроює ВЕЛИКИЙ ПІКНІК вівторок, 30. мая 1922 р. Тож кождий може на свіжім воздусі повеселитися та погуляти. Плятформа дуже виґідна до танцю. Орхестра Українська першої кляси. Закуска, айскрім і сода. Прийдіть численно, не обавляйтеся дощу. Вразі дощу, пікнік відбудеться в Нар. Домі. За чесну обслугу ручить
21-22 КОМІТЕТ.

З БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ РОСІЇ.

Розвал комуністичної партії.

В московській „Правді" поміщено подрібні вісти про вислід останньої переписи комуністичної партії. Партія розпадається. В поодиноких районах справа мається так:

В новгородській комуністичній організації начислено 186 ячейок з 1885 коунісмтами. З огляду на недостачу засобів ограничено число видаваних ґазет. Ограничено число партійних шкіл. Через недостачу праці розвивається в ґубернії проституція.

В комуністичній організації череповецької ґубернії є 135 ячейок з 1173 членами. Слабкий звязок з робіт професійними організаціями. Замітна втеча з комуністичної партії. По селах розвинене пянство. Запиваються і комуністи. В псковській комуністичній організації до переписи було 3318 членів. Тепер богато членів виступило з партії, богато викинено. Слаба звязь з північно зах. організаціях.

В карельській ком. організації було 71 ячейок з 812 комуністами. Слаба звязь з північного західною областною організацією. Не має звязків з провінцією. За лютий в областний комітет не вплинув ні один протокол ні звіт. Відвічальні робітники не їздять по уїздах і волостях. Недостача активних робітників.

Волонецькій ком. організації до чистки було 1000 комуністів. Під конець лютого було вже тільки 750. Теж брак активних сил. Повний брак комуністів з підпольним підкладом. Розвинені дрібнобуржуазні нахили і пянство. Слабка звязь з північно-західною орґанізацією.

Про діяльність мурманської ком. організації за лютий ніяких матеріялів в північно зах. (областнім) бюрі не має. Майже не має живої звязи з цею ґубернією взагалі.

„Правда" констатує „упадочное настроеніе" в тверській ком. організації. Найбільш поширене це упадочное настроеніе" серед сільських комуністів конкретно виявляється воно в бажанню покинути партійні ряди. Констатується недостачу засвоєння партійної тактики. Ще не перевівся т. зв. военний комунізм.

Піввоєнні відносини поставили печать на ферґанську комуністичну організацію. Вся увага червоної армії і партійних організацій була звернена на ліквідацію повстанчого руху. Характер сього руху партизантський. У Ферґані не має ні фронту не запілля. Оминаючи поважних боїв, повстанці (басмачи) появляються всюди, де тільки замітять слабе місце.

Тому серед населення поширене пенеконання, що вони непобідимі. Через военні події засомотрення области находиться в ґрізнім стані. Дістати харчі з більшости уїздів неможливо з огляду на повстанчий рух.

З 807 комуністів виступило з партії 248 членів.

Повстанчий рух поширений також в самаркандській области. В осени повстанці остро розправилися з населенням, яке давало продналог. Тепер не має в центрі інформацій про відносини в цій области.

З діяльности нової Ч. К.

По донесенням з Москви, нова чрезвичайка, або т. зв. „політавідділ комісаріяту внутрішних справ" опублікували дані про скількість адміністраційно засланих в сов. Росії. До 1. квітня з 2576 політичних засланців було 27% робітників 12% селян, 20% безпартійних, і тільки 15% монархістів, анархістів і кадетів. 22 особам адміністраційне заслання замінено доживотним виселенням з границь сов. Росії.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ віндов-клінерського заняття. Єсли хтоби мав на спродаж, прошу зголоситись на повищу адресу: Q. L., 111 Dungan Ave., Albany, N. Y. 20-21

Пошукую своєї тети ТЕСИ МІНЬКО в дуже важній справі краєвій, походить з села Морозовичі, повіт Новий Самбір, Галичина, замужна за Грицем Козак. Має перебувати в Luzerne Co. Pa. Хтоби о ній знав, або вона сама прошу ласкаво голоситись на адресу: Miss Anna Sydoriak, c/o Cohen, 939 Dawson St., Bronx, N. Y. 17,18,21,22

Пошукую краянок АННУ ДУТКО і МАРІЮ ДУТКО, з села Роґізно, повіт Самбір, Гал., в дуже важних справах зі старого краю. Хтоби о них знав або вони самі, прошу голоситися до: Magda Bomba, 2515 S. 2nd Street, St. Louis, Mo. 21-22

ПО ПРИЧИНІ непорозуміння між спільниками, продається ресторація за дуже дешеву ціну. Добра способність для мужа і жени, які би самі могли варити і обслугувати. Голоситися до: Ideal Restaurant, 326 E. 6th Street, New York City. 21-23